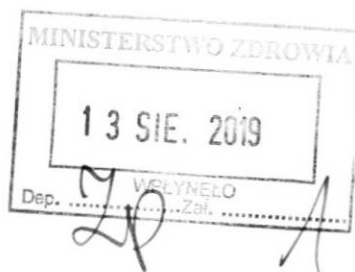

Kraków, 9 sierpnia 2019 roku

Sz. P. Łukasz Szumowski
Minister Zdrowia
ul. Miodowa 15
00-952 Warszawa

"Primum non nocere"
"Po pierwsze nie szkodzić"
Hipokrates - "Aforyzmy"

PETYCJA

o wydanie rozporządzenia na podstawie art. 72 ust. 6 ustawy o bezpieczeństwie żywności i żywienia określającego wymagania obowiązujące przy prowadzeniu żywienia zbiorowego w szpitalach, uwzględniające normy żywienia oraz wymagania zdrowotne, w tym minimalny dzienny koszt posiłków i napojów.

Szanowny Panie Ministrze,

jak wykazano w raporcie Najwyższej Izby Kontroli, *Żywnie Pacjentów w Szpitalach* (nr ewid. P/17/084), w ramach systemu ochrony zdrowia pacjenci w szpitalach nie mają zapewnionego prawidłowego wyżywienia. Sytuacja jest alarmująca i wymaga podjęcia stosownych działań przez Ministra Zdrowia, ponieważ, dostarczane pacjentom posiłki nie usprawniają funkcjonowania organizmu, a czasem mogą nawet im szkodzić.

W ocenie Działu Prawnego Instytutu Polityk Publicznych prawne uregulowanie kwestii żywienia pacjentów w szpitalach jest najpewniejszym środkiem, który przyczyni się do tego, iż będzie ono dostosowane do stanu zdrowia pacjenta oraz będzie wspomagać proces leczenia i rekonwalescencji.

Fundacja Instytut Polityk Publicznych

www.ipp.expert

ipp@ipp.expert

ul. Kazimierza Wielkiego 18/5, 30-074 Kraków

KRS 0000583153 NIP 9452187651 REGON 362874454

Jak wykazano, w większości kontrolowanych szpitali podawano pacjentom posiłki:

- a) przygotowane z surowców niskiej jakości;
- b) niewłaściwych wartościach energetycznych, (w 15 szpitalach, na 18 badanych w tym zakresie, wartość kaloryczna posiłków była niższa (od 3% do 28%), bądź wyższa (od 13% do 50%) od zalecanej;
- c) pozbawione odpowiednich wartości odżywczych (zastrzeżenia co do bilansowania posiłków pod względem właściwej wartości odżywczej wniesiono do posiłków podawanych w 11 szpitalach (100% badanych pod tym kątem)).

Zastrzeżenia w tym zakresie wniesiono do bilansowania posiłków podawanych w 11 szpitalach (100% badanych pod tym kątem).

Nie do przyjęcia jest fakt, iż w kontrolowanych szpitalach wyżywienie mogło negatywnie wpływać na stan zdrowia pacjentów oraz powodować rozwój różnych dolegliwości. *„W ocenianych jadłospisach stwierdzono niedobory istotnych dla zdrowia składników odżywczych, mogących powodować m.in. **odwapnienie, zmiękczenie i zniekształcenie kośćca (niedobór wapnia), niedokrwistość, niedotlenienie tkanek, obniżenie odporności organizmu (niedobór żelaza), nadmierną pobudliwość mięśniową, drżenie i bolesne skurcze mięśni, stany lękowe, bezsenność (niedobór magnezu), czy nadciśnienie, obrzęki rąk i nóg, zaburzenia w funkcjonowaniu nerek (niedobór potasu).** Niedoborom powyższych składników towarzyszyła zwiększona podaż np. witaminy A, której źródłem są głównie produkty na bazie podrobów, a zbyt wysokie spożycie tej witaminy, ze względu na gromadzenie się w wątrobie, może być toksyczne. W większości szpitali stwierdzono ponadto zbyt duży udział soli w posiłkach (od 142% do 374% normy).”* Nie może się spotkać z aprobatą sytuacja, iż w kontrolowanych szpitalach posiłki zawierały stanowczo zbyt wiele mięsa czerwonego, tłustych przetworów mięsnych, tłustych wędlin, ryb konserwowych lub ryb zawierających niewiele odżywczych substancji, hodowanych w rejonach zanieczyszczonych, zbyt wiele potraw ciężkostrawnych i bogatych w kwasy tłuszczowe, a także serwowania posiłków gorszej jakości niż wskazanych w jadłospisie, np. w miejsce wskazanego w jadłospisie masła pacjenci otrzymywali tłuszcz mleczny do smarowania, a zamiast sera - suszony hydrolizat białkowy o smaku sera i aromacie sera.

Przepisy obowiązującej ustawy o bezpieczeństwie żywności i żywienia z dnia 25 sierpnia 2006 r. nie regulują kwestii wyżywienia w szpitalach w sposób zadowalający.

Fundacja Instytut Polityk Publicznych

www.ipp.expert

ipp@ipp.expert

ul. Kazimierza Wielkiego 18/5, 30-074 Kraków

KRS 0000583153 NIP 9452187651 REGON 362874454

Jak wskazano w raporcie NIK, „organy odpowiedzialne za nadzór nad żywieniem zbiorowym pacjentów szpitali nie dysponują żadnymi instrumentami prawnymi w zakresie metod oceny jakości posiłków pod kątem m.in. składu surowcowego, urozmaicenia, zawartości składników mineralnych i odżywczych oraz zasad kontroli tych usług. Brak przepisów, na podstawie których można by egzekwować od osób odpowiedzialnych za żywienie pacjentów wykonanie zaleceń powodował, że stwierdzone nieprawidłowości w zakresie jakości żywienia przekazywane były w formie pism intencyjnych. Wdrożenie przez władze szpitali zaleceń z oceny stanu żywienia miało więc wyłącznie charakter dobrowolny i – jak wykazała niniejsza kontrola – nie zawsze było realizowane [...]. Brak jednolitych norm żywieniowych dla osób chorych pozwalał zaś szpitalom na pewną dowolność w określaniu wartości energetycznej posiłków, które w kontrolowanych szpitalach dla diety podstawowej wynosiły od 1800 kcal do 3200 kcal.”

Nie sposób zgodzić się ze stanowiskiem Ministra Zdrowia odnoszącym się do informacji o wynikach kontroli, iż jest wystarczające, aby dyrektorzy szpitali przestrzegali prawa żywnościowego, m.in. poprzez prowadzenie stosownej kontroli wewnętrznej dotyczącej jakości posiłków dla pacjentów, a w przypadku z korzystania z usług firm cateringowych określali w umowach szczegółowe wymagania dotyczące jakości posiłków. Jak pokazała praktyka, nie jest wystarczające pozostawienie tej sprawy w gestii dyrektorów szpitali, na których spoczywa odpowiedzialność przestrzegania obecnie obowiązujących przepisów prawa żywnościowego, więc także odpowiedzialność za jakość żywienia w szpitalach. Nawet przy przestrzeganiu przepisów jakość posiłków może być zbyt niska. Obecnie obowiązujące przepisy dostatecznie wykazały swoją nieadekwatność, dlatego konieczne jest przyjęcie rozporządzenia, które szczegółowo ureguluje kwestię wyżywienia w szpitalach.

Mając na uwadze, iż czynnikiem współdecydującym o poprawie zdrowia jest właściwe odżywianie, adekwatne do stanu zdrowia, szpital powinien być miejscem, gdzie pacjent otrzyma możliwie optymalne wyżywienie dla jego zdrowia. Na podstawie posiłków otrzymywanych w szpitalu pacjent powinien móc, już po powrocie do domu, przygotowywać sobie posiłki oparte na adekwatnym dla niego wyżywieniu otrzymywanym w szpitalu. Mając na uwadze troskę o stan zdrowia pacjenta, szpital powinien serwować jedynie zdrowe, odżywcze posiłki, zgodne ze współczesną wiedzą dietetyczną oraz wskazówkami lekarzy odnośnie odżywienia poszczególnych chorych.

Fundacja Instytut Polityk Publicznych

www.ipp.expert

ipp@ipp.expert

ul. Kazimierza Wielkiego 18/5, 30-074 Kraków

KRS 0000583153 NIP 9452187651 REGON 362874454

Szpitala powinny spełniać przez to także rolę edukacyjną, tak, aby serwowane posiłki mogły stanowić punkt odniesienia dla pacjentów oraz impuls do zmiany złych nawyków żywieniowych.

Niepokojące jest także to, że w porównaniu do poprzedniej kontroli, która miała miejsce w roku 2008, jakość żywienia pacjentów nie uległa żadnej poprawie.

W wyniku zaniedbań poprzednich Rządów tak ważna materia z perspektywy zdrowia pacjenta nadal nie została uregulowana. Instytut Polityk Publicznych z szacunkiem odnosi się do zmian w programie żywienia Matek i Dzieci, jednak należy pamiętać o tym, że regulacja ta nie rozwiązuje problemu całościowo. Naszym zdaniem niezbędne jest wprowadzenie zmiany systemowej, która poprawi jakość żywienia wszystkich pacjentów. W związku z powyższym zwracamy się z uprzejmą prośbą o opracowanie aktu prawnego, zgodnie z zaleceniami NIK-u, w ramach delegacji ustawowej określonej w art. 72 ust. 6 ustawy o bezpieczeństwie żywności i żywienia, w którym zostaną wskazane m.in.:

- a) rodzaje posiłków,
- b) wartość odżywcza posiłków,
- c) wartość energetyczna posiłków,
- d) ilościowa zawartość warzyw i owoców w posiłkach,
- e) minimalny koszt dzienny posiłków i napojów.

W związku z tym, iż sprawa wymaga podjęcia szybkich działań, które umożliwią zauważalną poprawę jakości wyżywienia pacjentów w szpitalach, tak, aby nie byli dłużej narażeni na pogorszenie stanu zdrowia z powodu nieadekwatnej jakości posiłków, Instytut Polityk Publicznych proponuje wydanie rozporządzenia opartego na rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości z dnia 19 lutego 2016 r. w sprawie wyżywienia osadzonych w zakładach karnych i aresztach śledczych, w którym Minister Sprawiedliwości wskazał nie tylko rodzaje posiłków i napojów, ale także wartość odżywczą i energetyczną oraz minimalny dzienny koszt wyżywienia, jak również ilościową zawartość warzyw i owoców w posiłkach. Wydanie rozporządzenia odpowiadającego rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości, z koniecznymi zmianami odpowiadającymi specyfice szpitali, umożliwi znaczną poprawę stanu wyżywienia pacjentów, oraz upewni opinię społeczną, iż stan zdrowia pacjentów w szpitalach jest

---

Fundacja Instytut Polityk Publicznych

www.ipp.expert

ipp@ipp.expert

ul. Kazimierza Wielkiego 18/5, 30-074 Kraków

KRS 0000583153 NIP 9452187651 REGON 362874454

Instytut
Polityk Publicznych

dla naszego państwa co najmniej tak samo istotny jak stan zdrowia osadzonych w zakładach karnych.

W załączeniu przesyłam proponowaną treść rozporządzenia w porównaniu z istniejącym rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości z dnia 19 lutego 2016 r. w sprawie wyżywienia osadzonych w zakładach karnych i aresztach śledczych.

Z wyrazami szacunku

Konrad Szpak

Prezes Zarządu

Instytut Polityk Publicznych

Załączniki:

1. Projekt rozporządzenia Ministra Zdrowia w oparciu o rozporządzenie regulujące żywienie w zakładach karnych

---

Fundacja Instytut Polityk Publicznych

www.ipp.expert

ipp@ipp.expert

ul. Kazimierza Wielkiego 18/5, 30-074 Kraków

KRS 0000583153 NIP 9452187651 REGON 362874454

Projekt rozporządzenia Ministra Zdrowia
w oparciu o rozporządzenie regulujące żywienie w zakładach karnych

Jak wykazano w raporcie Najwyższej Izby Kontroli, *Żywnie Pacjentów w Szpitalach* (nr ewid. P/17/084), w ramach systemu ochrony zdrowia pacjenci w szpitalach nie mają zapewnionego prawidłowego wyżywienia. Brakuje aktu prawnego, który by w sposób kompleksowy uregulował kwestię żywienia pacjentów w szpitalach, a zwłaszcza zagwarantował odpowiednią jakość tego żywienia. Sytuacja budzi niezadowolenie społeczne, ponieważ żywienie więźniów w zakładach karnych zostało uregulowane i obecnie jest na dość wysokim poziomie jakościowym. Podstawą prawną, która umożliwi Ministrowi Zdrowia przyjęcie rozporządzenia ws. wyżywienia pacjentów w szpitalach jest art. 72 ust. 6 ustawy o bezpieczeństwie żywności i żywienia, który stanowi, iż Minister właściwy do spraw zdrowia może określić, w drodze rozporządzenia, wymagania obowiązujące przy prowadzeniu żywienia zbiorowego typu zamkniętego, mając na względzie normy żywienia oraz wymagania zdrowotne. Szpital jest zakładem żywienia zdrowotnego typu zamkniętego, stanowi o tym definicja zakładu żywienia zbiorowego typu zamkniętego, określona w art. 3 ust. 3 pkt 56 ustawy o bezpieczeństwie żywności i żywienia. Poniższa tabela zawiera zestawienie rozporządzenia regulującego kwestię wyżywienia więźniów oraz opracowany na jego podstawie projekt rozporządzenia dotyczącego żywienia pacjentów. Potrzebne jest odpowiednia zmiana projektu, wynikająca z odmiennej specyfiki żywienia pacjentów.

W propozycji projektu zaproponowanej przez Instytut Polityk Publicznych pominięte zostały rozwiązania prawne wprowadzone w rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości typowe dla zakładów karnych i aresztów śledczych takie jak np. Zapewnienie dodatkowych napojów dla osadzonego jeśli temperatura w celi przekracza 28 stopni Celsjusza.

Fundacja Instytut Polityk Publicznych

www.ipp.expert

ipp@ipp.expert

ul. Kazimierza Wielkiego 18/5, 30-074 Kraków

KRS 0000583153 NIP 9452187651 REGON 362874454

<p>Podstawa prawna:</p> <p>Art. 72 ust. 6. ustawy o bezpieczeństwie żywności i żywienia - Minister właściwy do spraw zdrowia może określić, w drodze rozporządzenia, <u>wymagania obowiązujące przy prowadzeniu żywienia zbiorowego typu zamkniętego, mając na względzie normy żywienia oraz wymagania zdrowotne.</u></p>	<p>Podstawa prawna:</p> <p>Art. 109 § 3. Kodeksu karnego wykonawczego - Minister Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia, <u>rodzaje posiłków i napojów wydawanych osadzonym w zakładach karnych i aresztach śledczych, ich wartość odżywcza i energetyczną, a także minimalny dzienny koszt posiłków i napojów, uwzględniając wiek, stan zdrowia osadzonego i rodzaj wykonywanej przez niego pracy, konieczność zapewnienia posiłków i napojów osadzonym przyjmowanym do zakładu karnego lub aresztu śledczego i je opuszczającym, oraz przebywającym poza zakładem karnym lub aresztem śledczym, a także mając na uwadze konieczność zapewnienia <u>warzyw i owoców w ciągu dnia.</u></u></p>
<p>PROJEKT ROZPORZĄDZENIA MINISTRA ZDROWIA z dnia ..... 2019 r.</p> <p>określające wymagania obowiązujące przy prowadzeniu żywienia zbiorowego w szpitalach, uwzględniające normy żywienia oraz wymagania zdrowotne, w tym minimalny dzienny koszt posiłków i napojów</p>	<p>ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI z dnia 19 lutego 2016 r.</p> <p>w sprawie wyżywienia osadzonych w zakładach karnych i aresztach śledczych</p>
<p>Na podstawie art. 72 ust. 6 ustawy o bezpieczeństwie żywności i żywienia zarządza się, co następuje:</p>	<p>Na podstawie art. 109 § 3 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny wykonawczy (Dz. U. poz. 557, z późn. zm.) zarządza się, co następuje:</p>
<p>§ 1. Rozporządzenie określa: 1) rodzaje posiłków i napojów wydawanych pacjentom w szpitalach; 2) wartość odżywcza i energetyczną posiłków i napojów wydawanych pacjentom w szpitalach;</p>	<p>§ 1. Rozporządzenie określa: 1) rodzaje posiłków i napojów wydawanych osadzonym w zakładach karnych i aresztach śledczych; 2) wartość odżywcza i energetyczną posiłków i napojów wydawanych osadzonym w zakładach karnych i aresztach</p>

Fundacja Instytut Polityk Publicznych

www.ipp.expert

ipp@ipp.expert

ul. Kazimierza Wielkiego 18/5, 30-074 Kraków

KRS 0000583153 NIP 9452187651 REGON 362874454

<p>3) minimalny dzienny koszt posiłków i napojów wydawanych pacjentom w szpitalach.</p>	<p>śledczych; 3) minimalny dzienny koszt posiłków i napojów wydawanych osadzonym w zakładach karnych i aresztach śledczych.</p>
<p>§ 2. 1. Ustala się następujące rodzaje posiłków wydawanych pacjentom w szpitalach, zwanych dalej "pacjentami": 1) posiłki podstawowe; 2) posiłki indywidualne. 2. Do każdego wydanego posiłku wydaje się napój, w szczególności w postaci wody zdatnej do picia, herbaty lub kawy zbożowej.</p>	<p>§ 2. 1. Ustala się następujące rodzaje posiłków wydawanych osobom osadzonym w zakładach karnych i aresztach śledczych, zwanych dalej „osadzonymi”: 1) posiłki przygotowane dla osadzonych w wieku powyżej 18-go roku życia – zwane dalej „posiłkami podstawowymi – P”; 2) posiłki przygotowane dla osadzonych w wieku do ukończenia 18-go roku życia – zwane dalej „posiłkami dla małoletnich – M”; 3) posiłki lecznicze: a) lekkostrawne – zwane dalej „posiłkami lekkostrawnymi – L”, b) cukrzycowe – zwane dalej „posiłkami cukrzycowymi – Lc”, c) indywidualne – zwane dalej „posiłkami indywidualnymi – Li”; 4) posiłki przygotowane dla osadzonych wykonujących pracę w warunkach szczególnie uciążliwych, zwane dalej „posiłkami dodatkowymi – Pf”; 5) posiłki przygotowane z uwzględnieniem wymogów religijnych i kulturowych. 2. Do każdego wydanego posiłku wydaje się napój, w szczególności w postaci wody zdatnej do picia, herbaty lub kawy zbożowej. 3. Posiłki, o których mowa w ust. 1 pkt 1–3 i 5, mogą być wydawane w postaci suchego prowiantu. 4. Posiłek dodatkowy – Pf wydaje się w dniach wykonywania przez osadzonych pracy w warunkach szczególnie uciążliwych. 5. Posiłki, o których mowa w ust. 1 pkt 1–3, mogą być przygotowane z uwzględnieniem wymogów religijnych i kulturowych.</p>

Fundacja Instytut Polityk Publicznych

www.ipp.expert

ipp@ipp.expert

ul. Kazimierza Wielkiego 18/5, 30-074 Kraków

KRS 0000583153 NIP 9452187651 REGON 362874454

<p>§ 3. 1. Wartość odżywcza posiłków podstawowych, wyrażona procentowo przedstawia się w następujący sposób: 1) białko - 10-15%; 2) tłuszcze - poniżej 30%; 3) węglowodany - 50-65%. 2. Wartość energetyczna posiłków podstawowych, w ramach dziennego żywienia pacjentów zawiera nie mniej niż 2600 kcal w artykułach żywnościowych. 3. Ilościowa zawartość warzyw lub owoców w posiłkach podstawowych, poza ziemniakami, wynosi co najmniej 300 g.</p>	<p>§ 3. 1. Wartość odżywcza posiłków, o których mowa w § 2 ust. 1 pkt 1-3, wyrażona procentowo przedstawia się w następujący sposób: 1) białko - 10-15%; 2) tłuszcze - poniżej 30%; 3) węglowodany - 50-65%. 2. Wartość energetyczna posiłków, o których mowa w § 2 ust. 1 pkt 1-3, w ramach dziennego żywienia osadzonych zawiera nie mniej niż: 1) 2800 kcal w artykułach żywnościowych dla osadzonych w wieku do ukończenia 18-go roku życia; 2) 2600 kcal w artykułach żywnościowych dla pozostałych osadzonych. 3. Wartość energetyczna posiłku dodatkowego - Pf zawiera nie mniej niż 1000 kcal. 4. Ilościowa zawartość warzyw lub owoców w posiłkach, o których mowa w § 2 ust. 1 pkt 1, 2, 3 lit. a i pkt 5, poza ziemniakami, wynosi co najmniej 300 g. 5. Ilościowa zawartość warzyw i owoców w posiłkach, o których mowa w § 2 ust. 1 pkt 3 lit. b, poza ziemniakami, przedstawia się w następujący sposób: 1) warzywa w ilości 350-500 g na dobę; 2) owoce podawane codziennie do śniadania i kolacji w ilości 200-300 g na dobę.</p>
	<p>§ 4. Osadzonemu przebywającemu w pomieszczeniu, w którym temperatura spowodowana warunkami atmosferycznymi przekracza 28°C, zapewnia się dodatkowe napoje.</p>
<p>§ 4. 1. Minimalny dzienny koszt posiłków i napojów, zwany dalej "minimalną stawką dzienną", wynosi w przypadku: 1) posiłku podstawowego - 5,00 zł; 3) posiłku indywidualnego - 5,80 zł;</p>	<p>§ 5. 1. Minimalny dzienny koszt posiłków i napojów, o których mowa w § 2 ust. 1 i 2, zwany dalej „minimalną stawką dzienną”, wynosi w przypadku: 1) posiłku podstawowego - P - 4,00 zł; 2) posiłku dla małoletnich - M - 4,40 zł;</p>

Fundacja Instytut Polityk Publicznych

www.ipp.expert

ipp@ipp.expert

ul. Kazimierza Wielkiego 18/5, 30-074 Kraków

KRS 0000583153 NIP 9452187651 REGON 362874454

<p>2. Do kalkulacji wysokości minimalnych stawek dziennych przyjmuje się ceny zakupu produktów spożywczych.</p>	<p>3) posiłku lekkostrawnego – L – 4,80 zł; 4) posiłku cukrzycowego – Lc – 5,70 zł; 5) posiłku indywidualnego – Li – 5,80 zł; 6) posiłku dodatkowego – Pf – 3,20 zł. 2. Do kalkulacji wysokości minimalnych stawek dziennych przyjmuje się ceny zakupu produktów spożywczych.</p>
	<p>§ 6. W dniu przyjęcia do zakładu karnego lub aresztu śledczego osadzonemu przysługuje wyżywienie w postaci suchego prowiantu w porach wydawania posiłków ustalonych w porządku wewnętrznym obowiązującym w jednostce penitencjarnej oraz napój, w szczególności w postaci wody zdatnej do picia, herbaty lub kawy zbożowej.</p>
<p>§ 5. Pacjent, który z przyczyn zdrowotnych nie może otrzymać gorącego posiłku, otrzymuje wyżywienie w postaci suchego prowiantu.</p>	<p>§ 7. Osadzony, który z przyczyn wskazanych w art. 109 § 2 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny wykonawczy nie może otrzymać gorącego posiłku, otrzymuje wyżywienie w postaci suchego prowiantu.</p>
<p>§ 6. Lekarz, decydując o przyznaniu pacjentowi posiłku indywidualnego, określa również czas, na jaki go zleca.</p>	<p>§ 8. Lekarz, decydując o przyznaniu osadzonemu posiłku leczniczego, określa również czas, na jaki go zleca.</p>
<p>§ 7. Pacjent chory na cukrzycę insulinozależną, oprócz posiłku indywidualnego, otrzymuje przy śniadaniu cukier w postaci stałej, w ilości 6 g/dobę.</p>	<p>§ 9. Osadzony chory na cukrzycę insulinozależną, oprócz posiłku cukrzycowego, otrzymuje przy śniadaniu cukier w postaci stałej, w ilości 6 g/dobę.</p>
<p>§ 8. Pacjentowi, którego stan zdrowia lub wiek wymaga przyjmowania posiłków innych niż posiłki podstawowe, lekarz zleca posiłki indywidualne, określając w szczególności: 1) liczbę i godziny wydawania posiłków w ciągu doby;</p>	<p>§ 10. Osadzonemu, którego stan zdrowia wymaga przyjmowania posiłków innych niż posiłki lecznicze, o których mowa w § 2 ust. 1 pkt 3 lit. a i b, lekarz może zlecić posiłki indywidualne – Li, określając w szczególności: 1) liczbę i godziny wydawania posiłków w ciągu</p>

Fundacja Instytut Polityk Publicznych

www.ipp.expert

ipp@ipp.expert

ul. Kazimierza Wielkiego 18/5, 30-074 Kraków

KRS 0000583153 NIP 9452187651 REGON 362874454

<p>2) kaloryczność dobową; 3) procentową zawartość składników odżywczych; 4) zabronione sposoby przetwarzania produktów i przyrządzania potraw; 5) ilościową zawartość warzyw lub owoców; 6) listę produktów zabronionych; 7) czas, na jaki je zleca.</p>	<p>doby; 2) kaloryczność dobową; 3) procentową zawartość składników odżywczych; 4) zabronione sposoby przetwarzania produktów i przyrządzania potraw; 5) ilościową zawartość warzyw lub owoców; 6) listę produktów zabronionych; 7) czas, na jaki je zleca.</p>
<p>§ 9. 1. Pacjent korzystający z posiłków przygotowanych z uwzględnieniem wymogów religijnych lub kulturowych otrzymuje takie same posiłki po przyjęciu do szpitala, jeśli nie sprzeciwiają się temu względy zdrowotne oraz pod warunkiem możliwości ich przygotowania. 2. Zmiana posiłków przygotowanych z uwzględnieniem wymogów religijnych lub kulturowych, z których korzysta pacjent przetransportowany z innego szpitala, na posiłki podstawowe lub na inne dostępne w danym szpitalu może nastąpić na wniosek pacjenta lub na mocy decyzji dyrektora szpitala w przypadku braku możliwości zapewnienia takiego posiłku. 3. Do określenia wartości odżywczej i energetycznej posiłków przygotowanych z uwzględnieniem wymogów religijnych lub kulturowych, a także ich minimalnego dziennego kosztu stosuje się przepisy § 3 i § 4.</p>	<p>§ 11. 1. Osadzony korzystający z posiłków przygotowanych z uwzględnieniem wymogów religijnych lub kulturowych otrzymuje takie same posiłki po przetransportowaniu do innego zakładu karnego lub aresztu śledczego, pod warunkiem możliwości ich przygotowania w tym zakładzie karnym lub areszcie śledczym. 2. Zmiana posiłków przygotowanych z uwzględnieniem wymogów religijnych lub kulturowych, z których korzysta osadzony przetransportowany z innego zakładu karnego lub aresztu śledczego, na posiłki podstawowe – P lub na inne dostępne w danym zakładzie karnym lub areszcie śledczym może nastąpić na wniosek osadzonego lub na mocy decyzji dyrektora jednostki penitencjarnej w przypadku braku możliwości zapewnienia takiego posiłku. 3. Do określenia wartości odżywczej i energetycznej posiłków przygotowanych z uwzględnieniem wymogów religijnych lub kulturowych, a także ich minimalnego dziennego kosztu stosuje się przepisy § 3 i § 5.</p>
<p>§ 10. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.</p>	<p>§ 12. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.</p>

Fundacja Instytut Polityk Publicznych

www.ipp.expert

ipp@ipp.expert

ul. Kazimierza Wielkiego 18/5, 30-074 Kraków

KRS 0000583153 NIP 9452187651 REGON 362874454